

WWF i Biom proglasile su 2018. godinu Godinom čigre. Obje udruge kroz svoje projekte rade na očuvanju staništa ovih ptica. WWF Adria kroz projekt DRAVA LIFE, a Biom kroz Interreg projekt Očuvanje populacija čigri u porječju Save i Drave.

Čigre su ptice koje su rasprostranjene gotovo u svim krajevima svijeta, a ne obitavaju jedino na sjevernim krajevima s vječnim ledom. Može ih se naći na obali mora i slatkovodnim vodama. Mnoge su selice i zimu provode u toplijim južnim krajevima. Njihovo aerodinamično tijelo omogućuje im brze zarone iz zraka prilikom lova. Društvene su i mogu se vidjeti u manjim ili većim jatima. Gnijezde kolonijalno ili u pojedinačnim parovima na stijenama, šljunčanim otocima, šljunčanim i pješčanim plažama, riječnim sprudovima i u močvarama, a neke vrste gnijezde i na drveću.

Mala čigra (*Sternula albifrons*) najmanja je vrsta u porodici čigri. Veličine je od 20 do 28 centimetara te teži oko 25 grama. Osim po veličini i bijelom čelu, može se prepoznati i po žutom kljunu i narančastim nogama. Crvenokljuna čigra (*Sterna hirundo*) je veličinom veća, dužine s rasponom od 31 do 35 cm, teška između 110 i 150 grama. Za razliku od male čigre, crvenokljuna čigra ima crvene noge i crveni kljun s tamnim vrhom te nema bijelo čelo. Obje vrste su selice i zimu provode u Africi. Mala čigra se gnijezdi kolonijalno dok se crvenokljuna može gnijezditi i pojedinačno. U Hrvatskoj čigre gnijezde uz morsku obalu, na rijekama Dravi i Savi, šljunčarama i akumulacijama s pješčanim i šljunkovitim otocima te na sprudovima. Hrane se ribom, rakovima, kukcima i mekušcima.

Mala čigra je u Hrvatskoj iznimno rijetka. "Zbog stalnog uznemiravanja te nestanka pogodnih staništa i regulacija rijeke u prošlosti, na rijeci Dravi u prosjeku obitavaju samo četiri para male čigre. Kako bismo povećali broj ptica te na njih upozorili lokalno stanovništvo, još je prošle godine postavljeno šest informativnih ploča uzduž Drave u Koprivničko-križevačkoj županiji. To je jedino stanište male čigre na rijeci Dravi u Hrvatskoj", rekla je Branka Španiček, voditeljica projekta DRAVA LIFE u WWF Adriji. Gnijezdeća populacija crvenokljune čigre procijenjena je na između 400 i 700 parova u Hrvatskoj. Najveće kolonije nalaze se na jezeru Rakitje i Ormož, a gnijezđenja na prirodnim sprudovima rijeka gotovo da i više nema.

"Prijetnje koje ugrožavaju crvenokljunu čigru brojni su zahvati na prirodnim vodotocima poput vađenja šljunka iz riječnog korita, utvrđivanje obala, izgradnje brana i hidroelektrana, zagađenja voda, te različite sportske i rekreativne aktivnosti. Zbog tih je aktivnosti ugrožena uspješnost njihova gnijezđenja. Čigre često zbog uznemiravajućih faktora i velike fluktuacije razine vode na području gdje obitavaju ne mogu naći pogodno područje za gnijezđenje. Tome također ne ide u prilog što su podložne predaciji od sisavaca (štakori, lisice, vidre) i drugih ptica (galebovi, vrane). Udruga Biom ove će godine prvi put zaštititi koloniju

crvenokljune čigre od predatora na jezeru Ormož postavljanjem električne ograde”, tvrdi Biljana Ječmenica, stručna suradnica za zaštitu prirode iz udruge Biom.

Crvenokljuna i mala čigra su u Hrvatskoj strogo zaštićene vrste prema Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13) i Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama (NN 144/13) te se nalaze u “Prilogu 1” Direktive o pticama Europske komisije. U Crvenoj knjizi ptica Hrvatske gnijezdeća populacija crvenokljune čigre ima kategoriju gotovo ugrožene populacije, dok mala čigra ima kategoriju ugrožene gnijezdeće populacije.

Uz očuvanje posljednjih gnijezdećih parova male i crvenokljune čigre potrebno je obnoviti dinamiku rijeke i dopustiti rijekama da stvaraju nove šljunčane i pješčane sprudove te spriječiti uznemiravanje ptica tijekom sezone gniježđenja od sredine travnja do kraja srpnja. Tijekom cjelogodišnjeg trajanja “Godine čigre” obje će udruge provoditi zasebne aktivnosti za zaštitu čigri te raditi na podizanju svijesti o važnosti očuvanja njihovih staništa duž rijeke Drave.

Izvor: croenergo